

Inleiding

Alhoewel de apocriefe boeken van de Bijbel weinig worden gelezen en weinig bekend zijn onder de gelovigen, staan er verbazingwekkende dingen in, waarvan wij hierna een voorbeeld zullen geven. Het gaat om Israëls roemrijke verleden, waarin wij de hand van JHWH mogen zien over Zijn volk dat Hij verkoos als eersteling onder de volkeren. Israël als koninkrijks volk, om een voorbeeld te zijn voor de andere volkeren, JHWH heeft aan Israël als volk álles gedaan wat maar mogelijk was om het te verheffen. Hij gaf aan Israël mannen en vrouwen die in bepaalde dingen uitblonken. En dáár gaat het in de hierna volgende hoofdstukken uit het apocriefe boek Jezus Sirach over. Helaas, maar Mijn volk wou niet naar Mijn stemme horen, zegt JHWH! Israël verliet Mij en Mijn geboon, en heeft zich andere goden, naar hun lust verkoren!

Ondanks alle afwijkingen van Israël als volk, is er een roemrijk verleden, en dát mogen wij niet vergeten. Er is echter ook een roemrijk heden, én een roemrijke toekomst! Ook dat mogen wij niet vergeten!

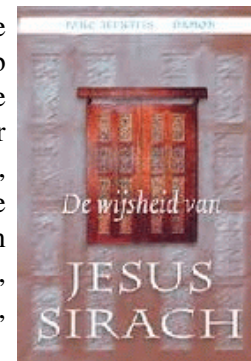
Sirach zet verschillende mannen (en helaas geen vrouwen) uit Israël in het zonnetje en laat hen voor het voetlicht passeren. Hij noemt enkele van hun daden of werken, hun inzet en doorzetting, hun moed en overwinning. Zij passeren de revue en spreken nog van zich nadat zij reeds lang gestorven zijn. Sirach tipt soms maar enkele belangrijke feiten aan en vervolgt dan in vogelvlucht zijn opsomming.

In hoofdstuk 44:16 begint hij bij Henoeh en niet bij Adam. Waarom is onduidelijk. Wij weten immers zo bitter weinig van Adam af. Ook van Abel weten wij weinig of niets. Van Seth tot Noach weten wij weinig van de mannen en vrouwen. In hoofdstuk 49:19 wordt terloops even stil

gestaan bij Adam, Seth en Sem. Wel heeft Sirach in hoofdstuk 45:1 weinig te zeggen over Jakob, maar er zou nog heel wat meer te zeggen zijn, ook over Jozef en de andere broers. Plotseling neemt Sirach grote sprongen in zijn verhaal en gaat bij Mozes wat uitgebreider verder, om bij Aäron langdurig stil te staan en zelfs in details te treden inzake het Priesterschap, de eerste pijler van het Godsrijk. In vers 31 staat hij daarna stil bij het Koningschap, de tweede pijler van het Godsrijk. Jozef wordt terloops genoemd in hoofdstuk 49:17.

Opvallend genoeg noemt Sirach geen enkele vrouw in Israël, alsof Israël een grote mannenclub zou gevormd hebben. Sirach toont zich een echte aanhanger te zijn van het patriarchaat. Immers, er waren zeer zeker in Israël ook roemrijke vrouwen, en er werden zelfs vrouwen en steden met de erenaam ‘Moeder in Israël’ genoemd. Wij denken verder aan Eva, Sara, Rebekka, Rachel en Lea, Mirjam, Hanna, Abichaïl, Debora, Esther, Hulda, die in Israël een naam kregen.

Sirach geeft vooraf aan zijn beschrijving van Israëls roemrijke personen de volgende inleiding:

Hoofdstuk 44.

- 1 Laat ons nu de heerlijke mannen prijzen, en onze vaders van geslachten.
- 2 Jahweh heeft door hen voor zijn majesteit veel eer teweeg gebracht van de eeuwen af.
- 3 Zij hebben geheerst in hun koninkrijken, en zijn vermaarde mannen geweest in vermogen;
- 4 Die raad gaven met verstand, en verkondigd hebben van profetieën.
- 5 Leiders van het volk in de raadslagen, en in het verstand der beschreven wetten van het volk.
- 6 Wijze redenen zijn geweest in hun onderwijzing, en zij zochten liefelijke gezangen uit van muziek, en verhaalden beschreven gedichten.

7 Rijke mannen, voorzien met sterkte, en vreedzaam levende in hun woningen.

8 Al deze zijn onder hun geslachten verheerlijkt geweest en in hun dagen beroemd.

9 Enigen zijn er onder hen, die een naam nagelaten hebben, waardoor hun grote lof verteld wordt.

10 Doch enigen zijn er waarvan geen gedachtenis is, en die vergaan zijn gelijk of zij niet geweest waren; en zijn geworden alsof zij nooit geboren waren; desgelijks hun kinderen na hen.

11 Doch dezen zijn mannen der barmhartigheid, welker gerechtigheden niet zijn vergeten.

12 Bij hun zaad blijft een goed erfdeel; hun nakomelingen zijn in de verbonden.

13 Hun zaad is in de verbonden, en hun kinderen na hen.

14 Tot in der eeuwigheid blijft hun zaad, en hun heerlijkheid zal niet uitgedelgd worden.

15 Hun lichamen zijn in vrede begraven, en hun naam leeft van geslacht tot geslacht.

16 De volken zullen hun wijsheid vertellen, en de gemeente zal hun lof verkondigen.

17 Henoch behaagde Jahweh, en werd weggenomen, om het geslacht een voorbeeld der boetvaardigheid te zijn.

18 Noach werd volkomen bevonden en rechtvaardig, in de tijd des toorns geschiedde hem vergelding.

19 Daarom geschiedde de zondvloed, en eeuwige verbonden werden met hem opgericht, opdat niet alle vlees door de zondvloed zou verdelgd worden.

20 Abraham is geweest een grootvader van menigte der volken, en daar is niemand gevonden hem gelijk in zijn heerlijkheid,

welke de wet des Allerhoogsten bewaard heeft, en met hem in een verbond geweest is.

21 In zijn vlees heeft Jahweh het verbond opgericht, en in de verzoeking werd hij getrouw bevonden.

22 Daarom heeft hij hem met een eed beloofd, dat hij de volken zou zegenen in zijn zaad;

23 En hem zou vermenigvuldigen gelijk het stof der aarde; en dat zij een erfdeel zouden bezitten van de ene zee tot aan de andere, en van de rivier tot aan het uiterste der aarde.

24 En alzo heeft hij ook in Izaäk gesteld, om Abraham, zijns vaders wil, de zegen aller mensen, en het verbond, en heeft het doen rusten op het hoofd van Jakob.

25 Die heeft hij gekend in zijn zegeningen, en hem een erfdeel gegeven, en heeft zijn deel gescheiden in stammen, die hij verdeeld heeft in twaalf.

26 En heeft uit hem voortgebracht een man der barmhartigheid, die gunst gevonden heeft in de ogen van alle vlees.

Hoofdstuk 45

1 Namelijk Mozes, door God en de mensen bemind, wiens gedachtenis is in zegening.

2 Hij heeft hem der heiligen heerlijkheid gelijk gemaakt, en heeft hem door de vrees der vijanden groot gemaakt; door zijn woorden heeft hij de tekenen doen ophouden; en heeft hem verheerlijkt voor het aangezicht der koningen.

3 Hij heeft hem bevel gegeven aan zijn volk, en heeft hem zijn heerlijkheid getoond.

4 Door zijn geloof en zachtmoedigheid heeft hij hem geheiligd; hij heeft hem uit alle vlees uitverkoren.

5 Hij heeft hem zijn stem laten horen, en heeft hem ingevoerd in het donker;

6 En heeft hem van aangezicht tot aangezicht bevelen gegeven, de wet des levens en der wetenschap; deze heeft Jakob het verbond geleerd, en Israël zijn rechten.

7 Aäron, zijn broeder, uit de stam van Levi, heeft hij verhoogd, dat hij heilig en hem gelijk ware.

8 Hij heeft met hem een eeuwig verbond opgericht, en hem gegeven het priesterschap onder zijn volk, en verheerlijkt met schoon sieraad.

9 En heeft hem omgord met een kleed der heerlijkheid, en hem aangetrokken een volkomen roem, en hem gesterkt met uitrusting der sterkte;

10 Met onderbroeken, lange rok, en lijfrok;

11 En heeft hem rondom behangen met granaatappelen, en zeer veel gouden schelletjes rondom heen, om geluid te maken met geklank in het gaan; en een gerucht te maken dat men horen kon in de tempel, en dat tot een gedachtenis mocht dienen de kinderen van zijn volk.

12 Met een heilige gouden, en hemelsblauwe en purperen rok, het werk van een borduurwerker; met de lap van het gericht, openbare tekenen der waarheid;

13 Gemaakt van getweerd scharlaken zijde, zeer kunstig gewrocht, van kostelijke stenen gegraveerd, als een zegel in goud ingevat, een werk des graveerders; waarin tot een gedachtenis geschreven en gegraveerd was het getal der kinderen Israëls.

14 Hij heeft hem versierd met een gouden kroon boven op de hoed, een uitgedrukt zegel der heiligheid, een heerlijke roem, machtige werken, verlustigingen der ogen, schone versieringen.

15 Vóór hem zijn dergelijke dingen niet geweest;

16 En niemand deed ooit deze klederen aan, die uit een ander geslacht was, behalve alleen zijn zonen, en die uit hem geboren waren te allen tijde.

17 Hun slachtoffers werden des daags tweemaal gedurig geheel verbrand.

18 Mozes heeft zijn handen gevuld, en heeft hem met heilige olie gezalfd.

19 Dit is hem geweest tot een eeuwig verbond, en zijn zaad zolang de hemel dagen zal hebben; om tegelijk zijn dienst waar

te nemen, en het priesterschap te bedienen, en het volk in zijn naam te zegenen.

20 Uit alle levenden heeft hij hem uitverkoren, om Jahweh offeranden toe te brengen; reukwerk en welriekende reuk tot gedachtenis, om verzoening te doen voor het volk.

21 Hij heeft hem zijn bevelen gegeven, en macht in de inzet tingen der rechten, om Jakob zijn getuigenissen te leren, en Israël door zijn wet te verlichten.

22 Vreemden zijn tegen hem opgestaan, en hebben hem benijd in de woestijn; mannen die het met Dathan en Abiram hielden, en de vergadering van Korach, met grimmigheid en toorn.

23 Maar Jahweh zag het, en had geen behagen daaraan, en zij zijn vernield in de grimmigheid van zijn toorn.

24 Hij heeft aan hen wonderen gedaan, en heeft hen verteerd door het vlamig vuur.

25 Hij heeft Aärons heerlijkheid vermeerderd, en hem een erfdeel gegeven, de eerstelingen der eerstgeborenen heeft hij hem ten deel gegeven.

26 Vooral heeft hij hem brood toe bereid in verzadiging; want zij eten de slachtoffers van Jahweh, welke hij hem en zijn zaad gegeven heeft.

27 Doch in het land des volks had hij geen erfdeel, en kreeg geen deel onder het volk, want Hij zelf was het deel zijner erfenis.

28 En Pinehas, de zoon van Eleazar, is de derde in heerlijkheid, omdat hij had geijverd in de vreze van Jahweh.

29 En gestaan had als zich het volk had afgekeerd, met een goede tegenegenheid van zijn gemoed, en voor Israël verzoend had.

30 Daarom heeft Jahweh met hem en zijn volk opgericht een verbond des vredes, dat hij zou zijn een voorstander der heilige dingen, en dat hij en zijn zaad de grote heerlijkheid des priestersdoms zou hebben in der eeuwigheid.

31 En gelijk, volgens het verbond opgericht met David, een zoon uit de stam van Juda het erfdeel des konings heeft, en komt van de ene zoon alleen tot de andere; zo is het erfdeel des priestersdoms Aäron toegelegd en zijn zaad.

32 Hij geve ulieden wijsheid in uw hart om te richten zijn volk in gerechtigheid, opdat hun goederen niet verdwijnen, en geve zijn heerlijkheid in hun geslachten.

Hoofdstuk 46

1 Jozua de zoon van Nun, was sterk in de oorlog, en kwam in Mozes' plaats in de profetieën.

2 Welke groot werd, volgens zijn naam, in de verlossing zijner uitverkorenen; om wraak te doen aan de vijanden die tegen hen opstonden, en om Israël te brengen tot de bezitting van zijn erfdeel.

3 Hoe is hij verheerlijkt geworden, als hij zijn handen ophief, en het zwaard tegen de steden uittrok?

4 Wie heeft eer dan hij zo gestaan? want de oorlogen van Jahweh heeft hij gevoerd.

5 En is de zon niet door zijn hand achterwaarts gegaan? En is niet een dag als twee geworden?

6 Hij riep de Allerhoogste God aan als hij de vijanden rondom onderdrukte, en de grote Jahweh verhoorde hem, en hielp door geweldige sterke hagelstenen.

7 Hij brak uit met oorlog tegen de volken, en in het afkomen tot hen vernielde hij die tegenstonden.

8 Opdat de volken al hun wapentuig zouden kennen, dat namelijk zijn oorlog voor Jahweh was, want ook volgde hij de machtige na.

9 En ten tijde van Mozes deed hij barmhartigheid, hij en Kaleb de zoon van Jefune, als zij de gemeente wederstonden, om het volk te verhinderen dat het niet zou zondigen en om de boze murmuring te stillen.

10 En deze twee zijn behouden geweest, van zeshonderdduizend te voet, om hen te brengen in het erfdeel, in het land dat van melk en honig vloeit.

11 Jahweh gaf Kaleb sterkte, die hem bijbleef tot in zijn ouderdom, dat hij opklom op het hoogste van het land, en zijn zaad heeft dat erfdeel behouden.

12 Opdat al de kinderen Israëls zouden zien, dat het goed is Jahweh na te volgen.

13 En de richters, elk met zijn naam, welker aller hart niet heeft gehoereerd, en zo velen niet zijn afgekeerd van Jahweh, hun gedachtenis is ook gezegend.

14 Dat hun gebeente wederom (uit)spruit in hun plaats, en hun naam door verwisseling vernieuwd worde in de zonen van hun beroemde ouders.

15 Samuël bemind van zijn Jahweh, zijnde een profeet (en Nazireeër) van Jahweh, heeft koninkrijken ingesteld, en vorsten gezalfd over zijn volk.

16 Hij richtte de vergadering naar de wet van Jahweh, en Jahweh bezocht Jakob.

17 Door zijn geloof is hij ten volle bevonden een profeet, en is bekend geworden door zijn woord.

18 En hij riep Jahweh, de machtige, aan, als hem zijn vijanden rondom drukten, en offerde een melklam;

19 En Jahweh donderde van de hemel; en maakte dat zijn stem gehoord werd door de grote weerklink des donders;

20 En verdelgde de vorsten der Tyriërs, en alle oversten der Filistijnen.

21 En eer hij ontsliep betuigde hij voor Jahweh, en zijn gezalften, zeggende: Geld, ook tot schoenen toe, heb ik van niemand ontvangen; en geen mens klaagde over hem.

22 En nadat hij ontslapen was profeteerde hij, en voorzeide de koning zijn einde, en verhief zijn stem uit de aarde, met een profetie, dat de ongerechtigheid des volks zou verdelgd worden.

Hoofdstuk 47

1 Na deze stond Nathan, de profeet, op in de dagen van David.

2 Gelijk het vette is afgezonderd geweest van het dankoffer, zo is David afgezonderd uit de kinderen Israëls.

3 Onder leeuwen verkeerde hij gelijk onder geitenbokje, en onder beren, gelijk onder lammeren.

4 In zijn jeugd bracht hij een reus om, en nam de versmaadheid uit het volk weg.

5 Toen hij zijn hand ophief om met de steen des slingers de trots van Goliath terneder te werpen.

6 Want hij riep de Allerhoogste Jahweh aan, en die gaf hem in zijn rechterhand kracht dat hij weg nam een mens, die machtig, was in de oorlog, om de hoorn zijns volks te ver hogen.

7 Zodat het hem verheerlijkte onder tienduizenden, en prees hem met zegeningen van Jahweh, als hem de kroon der heerlijkheid gebracht werd.

8 Hij verdelgde de vijanden rondom, en bracht tot niet de Filistijnen die tegen hem waren, tot op de huidige dag toe heeft hij hun hoorn verbroken.

9 In al wat hij deed gaf hij God, de heilige en Allerhoogste, de eer, met heerlijke woorden.

10 Uit geheel zijn hart zong hij lofzangen, en had degene lief die hem gemaakt had.

11 En heeft zangers ingesteld voor het altaar, om uit zijn geluid een zoete toon te maken, en dagelijks God te prijzen met hun gezangen,

12 Hij heeft op de feesten ingesteld dingen die wel staan, en de bestemde tijden volkomen versierd, opdat zij zouden prij zen zijn heilige naam, en van des morgens vroeg aan zijn heiligdom weerklank zouden doen geven.

13 Jahweh heeft zijn zonden weggenomen, en zijn hoorn verhoogd in eeuwigheid; en heeft hem gegeven het verbond des koninkrijks, en de troon der heerlijkheid in Israël.

14 Na hem stond op zijn zoon zijnde een wijs man, en door hem heeft het volk in ruimte gewoond.

15 Salomo regeerde in de tijd des vredes, en is beroemd geworden, gelijk God rondom hem rust gegeven had, opdat hij voor zijn naam een huis zou oprichten, en een heiligdom bereiden in der eeuwigheid.

16 Hoe wijs was hij in zijn jeugd? en werd vervuld met verstand gelijk een stroom.

17 Uw ziel heeft de ganse aarde bedekt, en met scherpzinnige spreuken vervuld.

18 Uw naam is verre tot in de eilanden gekomen, en gij zijt bemind geweest in uw vrede.

19 De landschappen waren verwonderd over uw gezangen, en spreuken, en gelijkenissen, en uitleggingen.

20 In de naam Jahweh, de God der ganse aarde, die bij genaamd wordt de God van Israël, bracht gij goud tezamen gelijk tin, en gelijk lood vermenigvuldigde gij, het zilver; maar gij hebt uw hart geneigd tot de vrouwen;

21 En zijt met uw lichaam in haar macht gekomen. (De Zuid Afrinaakse vertaling is beter: vanwege de gekte in uw bed)

22 Zo hebt gij uw heerlijkheid een schandvlek aangehangen, en uw zaad ontheiligd, en over uw kinderen toorn gebracht, en dat zij zijn gekweld geworden vanwege uw dwaasheid, als de heerschappij in twee gescheurd werd, en uit Efraïm een ongehoorzaam koninkrijk ontstond.

23 Doch Jahweh verliet zijn barmhartigheid niet, en werd gans niet afgewend van zijn werken.

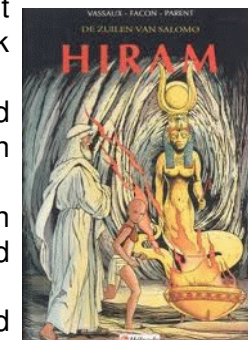
24 Hij delgde de nakomelingen van zijn uitverkorenen ook niet uit, en nam het zaad desgenen, die hem had liefgehad, niet weg.

25 En gaf Jakob een overblijfsel, en David een wortel uit hem gesproten.

26 En Salomo rustte met de vaderen, en liet na van zijn zaad een zeer dwaze onder het volk, en gering van verstand, namelijk Rehabeäm, die het volk deed afvallen door zijn raad.

27 Toen kwam Jerobeäm, de zoon van Nebat, die maakte Israël zondigende, en gaf Efraïm een weg der zonde, en hun zonden vermenigvuldigden zeer;

28 Dat zij afvallig werden van het land, totdat de toorn en wraak over hen zouden komen.

Salomo met Hiram
verviel in occulte zaken

Hoofdstuk 48

1 Daarna stond Elia de profeet op gelijk een vuur, en zijn woord brandde als een fakkel.

2 Welke over hen bracht een zware honger, en door zijn ijver maakte hij dat hunner weinig werd.

3 Door het woord van Jahweh hield hij de hemel op, en deed driemaal vuur uit de hemel nederkomen. Hoe zijt gij verheerlijkt geworden Elia, door uw wonderdaden!

4 En wie is u gelijk om te roemen!

5 Gij, die een dode uit de dood hebt opgewekt, en een ziel uit het graf door het woord des Allerhoogsten.

6 Gij hebt koningen afgevoerd in het verderf, en die verheven waren tot eer, van hun bed.

7 Gij, die op Sinaï gehoord hebt de bestraffing van Jahweh, en op Horeb de oordelen der wraak.

8 Gij, die koningen hebt gezalft, dat zij het zouden vergelden, en profeten die na u zouden volgen.

9 Gij, die opgenomen zijt geweest door een vurige draaiwind, in een wagen met vurige paarden.

10 Gij zijt opgeschreven om te doen bestraffingen te zijner tijd, en te stillen de toorn van het grimmige oordeel van Jahweh; te keren het hart van de vader tot de zoon, en te bestellen de stammen van Jakob.

11 Zalig zijn zij die u gezien hebben, en die in liefde ontslapen zijn.

12 Want ook wij zullen zeker leven.

13 Elia is het, die bedekt werd met een draaiwind; en Elisa werd vervuld met de Heilige Geest; en in zijn dagen werd hij niet bewogen door de oversten, en niemand heeft hem met geweld onderdrukt.

14 Geen ding ging hem te boven, en als hij ontslapen was profeteerde zijn lichaam;

15 En in zijn leven deed hij wonderen, en in zijn dood waren zijn werken wonderlijk.

16 Door al deze dingen bekeerde zich het volk niet, en stond van hun zonden niet af totdat zij als een roof zijn weggevoerd uit hun land, en verstrooid door de ganse aarde.

17 En daar bleef een klein volk over, en een overste in het huis van David.

18 Enigen hunner deden wel hetgeen, God behagelijk was, maar enigen vermenigvuldigden de zonden.

19 Hizkia maakte zijn stad vast, en leidde water in het midden daarvan; hij groef de spitse rotssteen met ijzer, en bouwde fonteinën om water te hebben.

20 In zijn dagen trok Sanherib op, en zond Rabsake van Lachis, en verhief zijn hand tegen Sion, en pochte zeer in zijn hoogmoed.

21 Toen werden hun harten en handen bewogen, en kregen weedom gelijk de barende vrouwen.

22 En zij riepen Jahweh, de ontfermer, aan, en breidden hun handen tot hem uit.

23 En de heilige uit de hemel verhoorde hen, en verloste hen door de hand van Jesaja.

24 Hij sloeg het leger der Assyriërs, en zijn engel vermorzelde hen.

25 Want Hizkia deed wat Jahweh behaagde, en hield vast aan de wegen van David, zijn vader, gelijk Jesaja die grote en eerwaardige profeet in zijn gezicht geboden had.

26 In zijn dagen ging de zon achterwaarts, en Jahweh verlengde de koning het leven.

27 Hij zag door een grote geest de laatste dingen, en troostte degenen die treurden in Sion.

28 Hij wees aan de toekomstige dingen tot in eeuwigheid, en de verborgen dingen eer ze geschieden.

Hoofdstuk 49

1 De gedachtenis van Josia, is als een tezamen gemengd reukwerk, toebereid door de kunst van de apotheker.

2 Zij is zoet in de mond van een ieder als honig, en als een muziekspel op een wijnbanket.

3 Hij heeft zich recht gedragen in de bekering des volks, en heeft weggenomen de gruwelen der ongerechtigheid.

4 Hij richtte zijn hart tot Jahweh; in de dagen der onrecht vaardigen versterkte hij de godvrezendheid.

5 Uitgezonderd David en Hizkia, en Josia, hebben zij allen misdaden begaan.

6 Want zij hebben de wet des Allerhoogsten verlaten; de koningen van Juda zijn bezwaken.

7 Daarom heeft hij hun troon anderen gegeven, en hun heerlijkheid aan een vreemd volk.

8 Die hebben de uitverkoren, heilige stad verbrand, en haar wegen woest gemaakt door de hand van Jeremia.

9 Want zij hebben hem kwalijk behandeld, hoewel hij in moeders lichaam was geheiligd tot een profeet, om uit te roeien, en kwalijk te handelen, en te verderven; van gelijken om te bouwen en te planten.

10 Ezechiël is het, die een heerlijk gezicht zag, hetwelk Jahweh hem toonde in de wagen der cherubim.

11 Want ook gedacht hij de vijanden in de plasregen, en bracht terecht die hun wegen recht maakten.

12 Ook de gedachtenis der twaalf profeten zij in zegening.

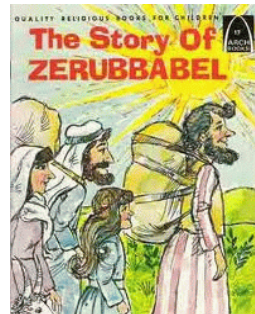
13 Hoe zullen wij Zerubbabel genoeg verheffen! want hij was gelijk een zegelring aan de rechterhand.

14 Alzo Jesua de zoon van Josadak, die in hun dagen het huis weder hebben gebouwd, en de heilige tempel opgericht, welke Jahweh werd toebereid tot een eeuwige heerlijkheid.

15 Onder de uitverkorenen was ook Nehemia, wiens gedachtenis vele malen wordt verhaald, die ons de vervallen muren heeft opgericht, en de poorten en richelen heeft gesteld, en de vloeren van onze huizen wederopricht.

16 Zodanig is er geen geschapen geweest op aarde als Henoeh, want hij is opgenomen van de aarde.

17 En daar is geen man geweest als Jozef, een leidsman zijner broederen,

18 Een steunsel des volks, en zijn gebeenten zijn bezocht door Jahweh.

19 Sem en Seth zijn verheerlijkt geweest onder de mensen, en Adam boven alles in de schepping.

Hoofdstuk 50

1 Simon, de zoon van Onias, de hogepriester, welke in zijn leven het huis van Jahweh heeft vermaakt, heeft ook in zijn dagen het volk bevestigd.

2 Onder hem is het fundament gelegd van de dubbele verheven hoogte, de hoge omgang des tempels.

3 In zijn dagen waren de watervaten te klein, en werd gemaakt een metalen vat gelijk de zee, houdende driemaal zo veel.

4 Hij droeg zorg voor zijn volk, dat het niet viel.

5 Gij hebt de stad sterk gemaakt en omgekeerd, gij zijt verheerlijkt door uw verkeer met het volk, en door de uitgang uit het huis waar het voorhangsel voorhangt.

6 Gij waart gelijk de morgenster in het midden der wolken, gelijk de maan als zij vol is op haar tijd, en gelijk de regen boog de heerlijke wolken verlicht.

7 Gelijk de zon uitschijnende op de tempel des Allerhoogsten; gelijk de bloem der rozen in de tijd der nieuwe bloemen; gelijk als de leliën aan de oorsprong van het water; gelijk een spruit van Libanon in de dagen van de zomer;

8 Gelijk vuur en wierook op een vuurpan;

9 Gelijk een gouden vat, dat met de hamer dicht geslagen, en met allerlei kostelijk gesteente versierd is;

10 Gelijk een schone olijfboom, die vruchten voortspruit; en gelijk een cypresseboom, die verhoogd is tot aan de wolken; als hij het kleed der heerlijkheid nam, en als hij de volmaakte roem aantrok.

11 In het opklimmen tot het heilige altaar verheerlijkte hij de heilige kleding.

12 En als hij de gedeelten der offeranden uit de hand der priesters ontving, zo stond hij zelf bij de haard van het altaar.

13 Rondom hem was een omstaande menigte zijner broeders, gelijk spruiten van cederbomen op de Libanon, en omsingelden hem gelijk scheuten van palmbomen; namelijk al de zonen van

Aäron in hun heerlijkheid, en de offerande van Jahweh was in hun handen, in tegenwoordigheid der ganse gemeente van Israëël;

14 En voleindigende de diensten op het altaar, om te versieren de offerande des Allerhoogsten en des almachtigen,

15 Strekte hij zijn handen uit tot de offerbeker, en offerde van het druivenbloed,

16 Uitgietende op de fundamenteën van het altaar een welriekende reuk voor de Allerhoogste, die koning is over alles.

17 Toen riepen de zonen van Aäron, met dun gesmede trompetten een weerklink gevende; en maakten dat er gehoord werd een groot geschal, tot een gedachtenis voor de Allerhoogste.

18 Dan haastte al het volk in het gemeen, en viel op hun aangezicht ter aarde, om hun Jahweh, de almachtige en Allerhoogste God, aan te bidden.

19 En de zangers prezen God met hun stemmen, en in het meeste geluid was een zoet gezang.

20 En het volk van Jahweh, des Allerhoogsten, smeekte in hun gebed, voor het aangezicht van de ontfermer, totdat voleindigd was het versiersel van Jahweh, en zij zijn dienst geëindigd hadden.

21 Dan hief Simon, de Hogepriester, afklimmende, zijn handen op over de ganse gemeente der kinderen Israëls, om hun te geven de zegen van Jahweh met zijn lippen, en om in zijn naam te roemen.

22 En zij baden ten tweeden male aan, om de zegen van de Allerhoogste te verkrijgen.

23 En nu dankt de God aller dingen, die alleen grote dingen doet overal, die onze dagen verhoogt van moeders schoot af, en die met ons handelt naar zijn barmhartigheid.

24 En bidt dat het vrede worde in onze dagen in Israëël, gelijk het in de dagen der vorige eeuw geweest is; dat hij getrouw aan ons bewijze zijn barmhartigheid, en ons verlosse in onze dagen.

25 Over twee volken is mijn ziel verstoord, en het derde is geen volk:

26 Die hun zitplaats hebben op de berg van Samaria, en lieden die in der Filistijnen land wonen, en het dwaze volk dat te Sichem woont.

Israëls roemrijken

Niet alleen in het verre verleden bezat Israëël roemrijke personen en was het volk begunstigd met mannen en vrouwen die met hun hoofden boven het gemiddelde uitstaken. Ook in het tijdvak ná de verschillende deportaties of wegvoeringen van alle 12 stammen in de verstrooiing zijn er voorname mannen en vrouwen geweest, die lofwaardig zijn. Zij mogen dan niet bekend staan als zijnde Israëlieten, daar Israëël tijdelijk haar naam verloor en aan de heidenen gelijk werd. Hun namen zijn in veel gevallen echter niet verloren geraakt. In het Martelaren boek kunnen wij hun namen, en uitgebreid hun geloof en overwinningen lezen. Waarom wordt het Martelaren boek zo weinig gelezen en geciteerd? Ook in de tijd van de zogenaamde 'donkere Middeleeuwen' waren er mannen en vrouwen, die afstamden van de 12 stammen Israëls, en ook hele groepen die voor de waarheid stredden. Soms ook alleenstrijders -veelal werden zij ketters genoemd- die alles trotseerden voor de waarheid. Wij denken aan Johannes Hus, John Knox, George Wishart, de katharen, en anderen meer. Vervolgens het tijdvak van de Reformatie en Nadere Reformatie, waar wij Luther zien, met zijn vriend professor Andreas von

Johanes Hus

Bodenstein (Karlstadt), Melancton en anderen meer. Naast de reformatoren stonden ook mannen die even roemrijk zijn te noemen, met name Michael Servet, Castellio, Jan de Bakker, Guido de Brès, de Hugenoten, de Waldenzen, etc. Servet werd door Calvijn weliswaar een 'smeershond' genoemd en werd door hem aangegeven aan de Inquisitie, en later op de brandstapel gebracht, omreden dat hij net als Arius niet in

A.v. Bodenstein (Karlstadt)

de drie-eenheid geloofde en het op enkele punten niet met Calvijn eens was.

In Engeland, Schotland en Amerika treffen wij mannen aan als John Bunyan, John Owen, Samuel Rutherford, de Erskine's, Whitefield, Wesley, Spurgeon, Stanley Jones, en anderen meer. In ons eigen land gaf het mannen en vrouwen te zien als Versteghe, Rivet, Piet Hein, Michiel de Ruyter, Rembrandt, Vermeer, Cats, Vondel, Th.v.d. Groe, Annemaria van Schurman, Lodensteyn, etc. Daarna de afscheiding met Hendrik de Kok, Menno Simonsz, Abraham Kuyper de doleantie, Steketee, J.H. Bavinck, A.J.Th. Jonker, J.P. Paauwe en nog verschillende anderen meer. Daarnaast waren er ook veel schijnheiligen, volksmisleiders, zakkenvullers, die gelijk waren aan de Belialskinderen. Tussen het koren zat ook best wel kaf. Het gaat echter om de tarwe, waarvan geschreven staat dat het in de schuur verzameld zal worden, zie Haggai 2:19.

Jakob Boehme

Het gaat om waarheid, om wat de werkelijke realiteit is, om al het stof der dwalingen af te vegen. Temidden van geschiedvervalsing, manipulaties, leugens, onrecht, dwang, misleiding, etc.-, heeft het Israël in het Westen alle tijden door mannen en vrouwen voortgebracht die zich ervoor gaven om de waarheid te dienen, zoveel als in hun vermogen was. Niet dat het altijd perfecte en of volmaakte mensen waren waarop niets viel aan te merken, maar wel dat zij in hun streven zich wisten los te maken van de massa's, uit de greep van de machten der duisternis. Het licht der

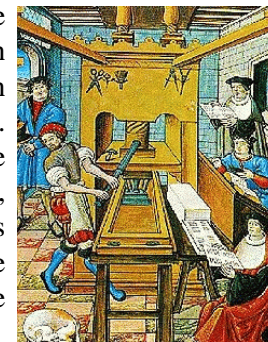
JH Bavinck

waarheid is dan ook meer en meer doorgebroken, om uiteindelijk in haar volle glans te verschijnen. De ontwaking in het Westen is gekomen. Een kleine groep is identiteitsbewust geworden, die op zoek waren naar hun wortels uit Israël. Het zijn en waren veelal enkelingen, die men voor zonderling hield, daar zij meestal buiten de gevestigde instituten, organisaties en kerken hun werk deden, en daarbij soms voor doorbraak zorgden. Denk aan Jakob Boehme, Graaf von Zinzendorf,

Albert Schweitzer, Reimarus, en de Nederlandse arts die ervoor zorgde dat de Inquisitie met haar ketter- en heksenverbrandingen ontmaskerd werd en ten einde liep. Ketteren werden gezien als zijnde de onbetaalde rekeningen van de kerk. Welnu, de kerk heeft tot nu toe weinig of geen enkele onbetaalde rekening willen voldoen!

De lijst met Israëls roemrijke figuren is op lange na niet compleet. We zouden de helden van David er nog bij kunnen voegen, met de Kreti en Pleti. Wij zouden mogelijk personen erop zetten naar willekeur, en anderen vergeten die er ook op behoorden te staan. Het gaat echter niet om een complete lijst, maar om een overzicht en een summiere opsomming waaruit wij kunnen zien welk een groot voorrecht wij hebben boven andere volkeren, hoewel daar ook roemrijke figuren onder zullen zijn. We kunnen op allerlei gebieden nog verder zoeken naar roemrijke personen in Israëls geschiedenis.

Kijk naar de grootste uitvindingen van onze voorvaders en van de recente ontwikkelingen op technologisch gebied, die plaatsvonden onder onze blanke West-Europese bevolkingen. Denk aan de boekdrukkunst. In de Westerse wereld wordt Johannes Gutenberg algemeen, hoewel zonder aanwijsbare grond, gezien als een waarschijnlijker uitvinder dan de Nederlander Laurens Janszoon Coster of de Vlaming Dirk Martens.

Boekdrukkunst

Denk aan de Deltawerken, inpolderingen, etc. en de namen eraan verbonden als Jan Adriaanszoon (Leegwater), Lely. Verder A.v Leeuwenhoek, en nog velen meer. In de toekomst zullen wij voor nóg veel grotere verrassingen komen te staan. Immers, JHWH heeft Israël gezet boven alle volkeren der aarde in een voorbeeldfunctie, zie:

Deuteronomium 4:37 En omdat Hij uw vaderen liefhad, en hun zaad na hen verkoren had, zo heeft Hij u voor Zijn aangezicht door Zijn grote kracht uit Egypte uitgevoerd;

Deuteronomium 7:6 Want gij zijt een heilig volk voor JHWH, uw God; u heeft JHWH, uw God, verkoren, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zoudt zijn uit alle volken, die op den aardbodem zijn.

Deuteronomium 7:7 *JHWH heeft geen lust tot u gehad, noch u verkoren, om uw veelheid boven alle andere volken; want gij waart het weinigste van alle volken.*

Deuteronomium 10:15 *Alleenlijk heeft JHWH lust gehad aan uw vaderen, om die lief te hebben, en heeft hun zaad na hen, ulieden, uit al de volken verkoren, gelijk het te dezen dage is.*

Deuteronomium 14:2 *Want gij zijt een heilig volk van JHWH, uw God; en u heeft JHWH verkoren, om Hem tot een volk des eigendoms te zijn, uit al de volken, die op den aardbodem zijn.*

Jesaja 49:7 *Alzo zegt JHWH, de Verlosser van Israel, Zijn Heilige, tot de verachte ziel, tot Dien, aan Welke het volk een gruwel heeft, tot den Knecht dergenen, die heersen: Koningen zullen het zien en opstaan, ook vorsten, en zij zullen zich voor U buigen; om JHWH's wil, Die getrouw is, om den Heilige Israels, Die U verkoren heeft.*

Tegenover de roemrijke figuren uit Israël stonden ook de roemrijke figuren uit de andere volkeren rondom Israël, meestal vijandig, zodat er verdedigingsoorlogen moesten worden gevoerd. Daarbij werden ook de reuzen ingezet, de kinderen van Enak, die door Israëls helden werden omgebracht. Het was echter niet Israël zelf, maar het was JHWH die voor Israël streed. Hun boog en zwaard deed hen het land Kanaän niet erven, maar Gods hand.

Jozua 23:10 *Een enig man onder u zal er duizend jagen; want het is JHWH, uw God, Zelf, Die voor u strijdt, gelijk als Hij tot u gesproken heeft.*

De grote mannen en vrouwen in Israël hebben zichzelf in veel gevallen niet groot gevonden. JHWH heeft hen laag bij de grond gehouden, zodat ze met David instemmen konden, wat hij in Psalm 131 van zichzelf getuigt:

Psalmen 131:1 *O JHWH! mijn hart is niet verheven, en mijn ogen zijn niet hoog; ook heb ik niet gewandeld in dingen mij te groot en te wonderlijk.*

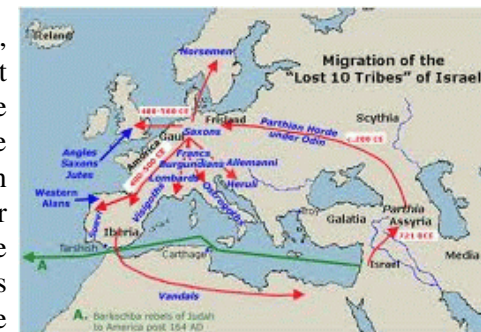

Zij wisten het en waren er diep van doordrongen dat zij hun krachten, kennis en bekwaamheden van JHWH hadden ontvangen. Zij leefden in afhankelijkheid, ons tot voorbeeld. Uiteindelijk zijn alle mensen afhankelijk van JHWH en onderworpen aan Zijn wil. Echter, er zijn individuen en volkeren die van hoogmoed naast hun schoenen lopen. Zij verzetten zich tegen JHWH en roemen op hun eigen bekwaamheden. JHWH weet hen wel te vinden. Er komt een dag van afrekening, zie:

Jesaja 2:11 *De hoge ogen der mensen zullen vernederd worden, en de hoogheid der mannen zal nedergebogen worden; en JHWH alleen zal in dien dag verheven zijn.*

Jesaja 26:5 *Want Hij buigt de hooggezeten neder, de verheven stad; Hij vernedert ze, Hij vernedert ze tot de aarde toe, Hij doet ze tot aan het stof reiken.*

Ook ons wacht een grote taak, om als Zebulon de volkeren tot de berg (het Rijk Gods) te roepen. Dit rijk is de steen die zonder handen afgehouden werd en alle koninkrijken der aarde vermaalde, maar zelf de hele aarde vulde. JHWH is onze Koning, en Hij is onze (Israels) Roem!

Psalmen 147:12 *O Jeruzalem! roem JHWH; o Sion! loof uw God!*